[1]अतिशयः-आतिशायिकः-आतिशयिकः, शायः, शिशयिषः, शाशय्यः ; शयितुम्, शाययितुम्, शिशयिषितुम्, शाशय्यितुम् ; [2]संशीतिः [3]शय्या[A], [4]सुखशायिका, [5]सुशयिका, शायना, शिशयिषा-शिशाययिषा, शाशय्या ; शयनम्, [6]सुखशयनम्-सौखशायनिकः, श्मशानम्[7], [8]अतिशायनम्-अतिशय-नम्-आतिशायनिकम्, शायनम्, शिशयिषणम्, शाशय्यनम् ; [9]शयित्वा,[B] शाययित्वा, शिशयिषित्वा, शाशय्यित्वा ;

---

1. अतिशेते **इत्यतिशयः**। उपसर्गवशाद्धातोरर्थान्तरे वृत्तिः। अतिशये भवः **आतिशायिकः**, अध्यात्मादित्वात् (5-4-44) ठञ्। अनुशतिकादित्वात् (7-3-20) उभयपदवृद्धिः। 'व्याप्तमा**तिशयिकेन** रसेन' (माघः 10-23) इत्यत्र तु विनयादित्वात् (5-4-34) ठक्।
2. भावे क्तिन्। **संशीतिः**=संशयः। 'तितुत्र—' (7-2-9) इतीण्निषेधः।
3. 'संज्ञायां समजनिषदनिपतमनविदषुञ्**शीङ्**भृञिणः' (3-3-99) इति संज्ञायां गम्यमानायां स्त्रियां भावादौ क्यप्प्रत्ययः। शेरतेऽस्यामिति **शय्या**। कित्त्वादयङ्।
4. सुखशयनम् **सुखशायिका**। धात्वर्थनिर्देशे स्त्रियां ण्वुल्।
5. शोभनः शयोऽस्याः **सुशयिका**। 'प्रत्ययस्थात् कात्—' (7-3-44) इतीकारः।
6. सुखेन शयनम्—**सुखशयनम्**। सुखशयनं पृच्छतीति **सौखशायनिकः**। 'पृच्छतौ सुस्नातादिभ्यः' (वा. 4-4-1) इति ठक्। 'भृग्वादीन् अनुगृह्णन्तं **सौखशायनिकान्** ऋषीन्॥' (रघुवंशः 10-14)
7. शवानां शयनम्=**श्मशानम्**। पृषोदरादित्वात् (6-3-109) शवशब्दस्य श्मादेशः, **शयन**शब्दस्य '**शान**' इत्यादेशः। **काशिका** (6-3-9) द्रष्टव्या।
8. अतिशयनम् एव **अतिशायनम्**। '**अतिशायने** तमबिष्ठनौ' (5-3-55) 'नित्ययोगेऽ**तिशायने**।' (वा. 5-2-94) इति **सूत्रवार्त्तिकादि**निर्देशात् ल्युडन्ते दीर्घः पाक्षिकः; तेन **अतिशयनम् अतिशायनम्** इत्युभयमपि साधु। न च वाच्यम्—'बाधकान्येव निपातनानि' (परिभाषा. 119) इति वचनात् **अतिशयनम्** इत्यसाध्वेवेति; यतः 'अबाधकान्यपि निपातनानि' (परि 120) इति वचनात् उभयमपि साध्वेवेति **माधवः**। वस्तुतः 'अज्विधौ भयादीनामुपसंख्यानम्—नपुंसके क्तादिनिवृत्त्यर्थम्' (वा. 3-3-56) इति वचनात् अस्य धातोः अतिपूर्वस्य ल्युटि रूपस्यानभिधानमेव; अत एव च निर्देशात् **अतिशायनम्** इत्येकमेव रूपं साधु इति प्रतीमः।
9. 'न क्त्वा सेट्' (1-2-18) इति सेटः क्त्वायाः कित्त्वनिषेधात् गुणोऽत्र।

A. '**शय्यो**त्थायं मृगान् विध्यन्नातिथेयो विचक्रमे॥' भ. का. 4-8

B. '.....**शयित्वा** रजनीं सपौरः।' भ. का. 3-16